

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: International Relations (POLMJC-102)

Date: 18/12/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Define international politics and explain its nature?
- 2) Discuss the different approaches to study of an international politics?
- 3) How does feminism contribute to the study of international relations?
- 4) Analyze the strengths and weaknesses of the realist approach to the study of an International relations?
- 5) Discuss the importance of the balance of power in international politics?
- 6) What are the advantages and disadvantages of a multipolar world order?

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Describe the role of economic power in determining national power?
- 2) Analyze the impact of economic interdependence on national power?
- 3) Explain the North-South divide in international relations?
- 4) Discuss the role of the World Trade Organization in global economic governance?
- 5) Explain the concept of 'Political Economy'?
- 6) How does military strength contributes to national power?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) आंतरराष्ट्रीय राजकारणाची व्याख्या करा आणि त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचा अभ्यास करण्याच्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.
- ३) आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासात स्त्रीवाद कसा योगदान देतो? चर्चा करा.
- ४) आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अभ्यास करताना वास्तववादी दृष्टिकोनाची बलस्थाने आणि कमतरता याचे विश्लेषण करा?
- ५) आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील सत्ता संतुलनाच्या महत्त्वाची चर्चा करा?
- ६) बहुध्रुवीय जागतिक व्यवस्थेचे फायदे आणि तोटे काय आहेत ते सांगा?

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) राष्ट्रीय शक्ती निश्चित करण्यात आर्थिक शक्तीची भूमिका स्पष्ट करा.
- २) आर्थिक परस्परावलंबनाचा राष्ट्रीय शक्तीवर काय परिणाम होतो याचे विश्लेषण करा.
- ३) आंतरराष्ट्रीय संबंधांमधील उत्तर-दक्षिण विभागणी स्पष्ट करा.
- ४) जागतिक आर्थिक प्रशासनातील जागतिक व्यापार संघटनेच्या भूमिकेची चर्चा करा.
- ५) 'राजकीय अर्थकारण' ही संकल्पना स्पष्ट करा?
- ६) लष्करी सामर्थ्य राष्ट्रीय शक्तीमध्ये कसे योगदान देते ते सांगा?